

مجله حقوقی

دوره ۸ - شماره ۲۳ - بهار ۱۴۰۴

- تحلیلی بر مقایسه تغییرات اساسی در مقررات یو.سی.پی ۵۰۰ و یو.سی.پی ۶۰۰
همایون مافی، سودابه اسدیان
عدالت قضایی در قوانین کیفری اسلام
ابوالفتح خالقی، مریم خلیل دخت
تأثیر بیماری‌های فراگیر بر گسترش تروریسم
محسن مولائی فرد، هادی مسعودی قر
بزه دیدگی زنان در خانواده: راهکارها و مبانیت حمایت کیفری از آنان
سیدعلیرضا میرکمالی، زهرا محمودی، امید زینالی
چالش‌ها و راهبردهای اجرایی شدن حجاب و عفاف
محمود حبیبی تیار، ترگس زندی علی آبادی
نقد آیین نامه ماده سوم قانون الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول
کوثر نظری، ابراهیم باقوتی
مطالعه تطبیقی اصل حسن‌نیت در حقوق ایران و فرانسه بر پایه اصلاحات ۲۰۱۶
اکبر عظیمی
واکاوی شناسایی حق بر محیط زیست در پرتو اسناد بین المللی و رویه های قضایی
مونا دوانلو
تأملی در روند هوش مصنوعی در پیشگیری از جرم
علی نجفی، سیدمحسن موسوی قر
نابرابری جنسیتی در اشتغال زنان استان سیستان و بلوچستان: بررسی عوامل اجتماعی و سیاسی
ابوالحسن جنتی، زینب هاشمی باغی
نقد و تحلیل تطبیقی ماهیت قراردادهای هوشمند در نظام‌های حقوقی ایران و ایالات متحده آمریکا
امل سلیمانی، مریم اسکندری
تحلیل تطبیقی جرم تصرف عدوانی اموال منقول در حقوق ایران و انگلستان: مبانیت، ارکان و ضمانت های اجرایی
امیرمحمد ماهرخ، سعید بابایی
صلح در حقوق ایران: تحلیل تطبیقی با دیگر راه های حل و فصل اختلافات
محمدباقر پارساپور، اعظم لطفی نیستانک
آثار حقوقی و پیامدهای استناد به قاعده ضرورت در حقوق بین‌الملل
سیدمحمدپدرام بطحایی
تحلیل جرایم مرتبط با زمین خواری در حقوق کیفری ایران و فرانسه
وحید کیومرثی
بررسی خسارت ناشی از خسارت در حقوق ایران و کنوانسیون بیع بین المللی کالا
امیرمحمد توکلی، ستایش حاج رحیملی طهرانی
مقایسه تحریم‌های یکجانبه و تحریم‌های شورای امنیت: تحلیل حقوقی و پیامدهای فرامرزی
سیدفواد علوی، علی تقی‌زاده، محمدجواد قصابی فرد
جرایم و حوادث ناشی از کار در حقوق ایران و فرانسه
سیماسوداگر
جایگاه حقوقی کاربرد سلاح های شیمیایی از سوی عراق علیه ایران از منظر حقوق بین الملل
سارا فرزادی مهر، مجتبی نظیف، قاسم مقدمیان، اسماعیل عموری
سیاست جنایی مجازات های جایگزین‌های حبس در جرایم نبروهای مسلح ایالات متحده آمریکا
امیرحسن ابوالحسنی، سیدحبیبی علوی، الهام زارع
قرارداد حمل و نقل کالا در نظام حقوقی ایران و فرانسه
مهشید سادات طبایی، فهیمه طاهرلو
استقرار قوانین هوش مصنوعی در مبارزه با پولشویی و بازیابی دارایی‌ها
علی موید احمدی، امیررضا محمودی
مالکیت مریخ در پرتو معاهده فضای ماورای جو ۱۹۶۷ میلادی: تحلیل حقوقی تعارضات و راهکارها
مهدی قره داغی
تحلیل سیاست کیفری قانونگذار ایرانی در قبال جرایم تروریستی: چالش‌ها و راه کارها
مصطفی رضایی
تعارض اصول حاکم بر اراضی شهری با حقوق مالکانه در نظام حقوقی ایران
سیدمحمدباقر حقایقی، فرزین یزدان پناه، حمیدرضا کناری زاده
بررسی فقهی-حقوقی عدم لزوم ترتیب اثر به شرط حق طلاق زوجه در عقدنامه های نکاح
وحید پارسایی دادرس
جایگاه تفسیر قرارداد در نظام حقوقی ایران
اصلان علیزاده، اسماعیل حسینی
اجرای آرای دیوان داوری ورزش در سطح ملی
سپیده احمدیان فرد
چبران خسارت ضرر شخصی در شبه جرم و مصادیق آن در قوانین کیفری: بررسی حقوقی و قضایی
میثم حسینی زاده
بررسی فقهی و حقوقی لجاج مصنوعی در ایران
فاطمه معزی، هانیه اکبری، هادی روستا

An Analysis of Key Changes in UCP 500 Compared to UCP 600

تحلیلی بر مقایسه تغییرات اساسی در مقررات یو.سی.پی ۵۰۰ و یو.سی.پی ۶۰۰

Homayoun Mafi

Professor of International Trade Law, University of Judicial Sciences and Administrative Services, Tehran, Iran
(Corresponding Author)

همایون مافی
استاد حقوق تجارت بین‌الملل، دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری، تهران، ایران
(نویسنده مسئول)

mafi@ujsas.ac.ir

Sodabeh Asadian

Master of Science in Private Law, Shahed University, Tehran, Iran

سودابه اسدیان
کارشناس ارشد حقوق خصوصی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران
asadian.lawyer@gmail.com

Abstract

The purpose of this study is to harmonize the provisions of the Documentary Credits known as UCP 600 as the sixth revision with UCP 500 at the 2003 meeting of the Banking Commission of the International Chamber of Commerce. The need to revise the UCP provisions has been made to facilitate the operation of documentary credits and speed up and simplifying the exchange of documents and payment of credit. The current version of the Uniform Provisions for Documentary Credits, which is the sixth revision of the aforementioned provisions, has been enforceable since July 2007. UCP 600 has some changes and innovations compared to its predecessor, UCP 500. This set has a new structure and style, and in its compilation, an effort has been made to use as much simple and fluent language as possible that is easy to understand and does not create ambiguity and disagreement in practice. Many of these changes have only been made to clarify and provide an opinion for the proper understanding and application of the text of UCP 600. The present study, which used a descriptive-analytical method, has concluded that UCP 600 provides changes to clarify the regulations and create a balance between the rights and obligations of the parties involved in the letter of credit operation, and increase the speed and certainty necessary for this process. Comparing these two sets and introducing the differences and the reasons and effects resulting from them constitutes the subject of this study.

Keywords: Letter of Credit, UCP 500, UCP 600.

چکیده

هدف این پژوهش تطبیق مقررات اعتبارات اسنادی معروف به یو.سی.پی ۶۰۰ به‌عنوان ششمین بازنگری با یو.سی.پی ۵۰۰ در اجلاس ۲۰۰۳ میلادی کمیسیون بانکداری اتاق بازرگانی بین‌المللی می‌باشد. لزوم تجدیدنظر در مقررات یو.سی.پی با هدف تسهیل عملیات اعتبارات اسنادی و سرعت بخشی و ساده‌سازی تبادل اسناد و پرداخت وجه اعتبار صورت گرفته است. نسخه رایج مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی که ششمین بازنگری در مقررات مذکور محسوب می‌شود از جولای ۲۰۰۷ میلادی قابلیت اجرایی یافته است. یو.سی.پی ۶۰۰ در مقایسه با سلف آن یعنی یو.سی.پی ۵۰۰ دارای تغییرات و نوآوری‌هایی است. این مجموعه از ساختار و سبک جدیدی برخوردار است و در تدوین آن تلاش شده تا حد ممکن از زبان ساده و روانی که به آسانی قابل فهم بوده و در عمل ایجاد ابهام و اختلاف نکند استفاده شود. بسیاری از این تغییرات تنها در جهت شفاف‌سازی و ارائه نظر به منظور درک و نحوه کاربرد درست متن یو.سی.پی ۶۰۰ بوده است. پژوهش حاضر که با شیوه توصیفی-تحلیلی استفاده شده به این نتیجه نائل آمده است که، یو.سی.پی ۶۰۰ تغییراتی را در جهت شفافیت مقررات و ایجاد تعادل بین حقوق و تعهدات طرف‌های درگیر در عملیات اعتبار اسنادی و افزایش سرعت و قطعیت لازم برای این روند ارائه می‌دهد. مقایسه این دو مجموعه و معرفی تفاوت‌ها و دلایل و آثار ناشی از آن موضوع بررسی این پژوهش را تشکیل می‌دهد.

واژگان کلیدی: اعتبار اسنادی، یو.سی.پی ۵۰۰، یو.سی.پی ۶۰۰

ارجاع:

مافی، همایون؛ اسدیان، سودابه؛ (۱۴۰۴)، تحلیلی بر مقایسه تغییرات اساسی در مقررات یو.سی.پی ۵۰۰ و یو.سی.پی ۶۰۰، تمدن حقوقی، شماره ۲۳.

Copyrights:

Copyright for this article is retained by the author (s) , with publication rights granted to Legal Civilization. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>) , which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

مقدمه

یکی از موضوعات اساسی در هر قرارداد بین‌المللی چگونگی تعیین بهای قرارداد و نحوه پرداخت آن است. استفاده از اعتبارات اسنادی از مهم‌ترین روش‌های پرداخت در تجارت بین‌الملل است که به‌عنوان مطمئن‌ترین و عمده‌ترین روش پرداخت در تجارت بین‌المللی شناخته شده است. اعتبارات اسنادی که از آن با عنوان «خون در جریان شریان‌های بازرگانی بین‌المللی» (اشمیتوف، ۱۳۹۰، ۶۱۱) یاد شده شیوه‌ای است که غالباً از سوی بانک‌ها به‌عنوان یک ابزار بانکی جهت پرداخت مبلغ قرارداد در تجارت بین‌الملل مورد استفاده قرار می‌گیرد (خادمان، ۱۳۸۸، ۳۲). برآوردهای اخیر، معاملات اعتبار اسنادی را بیش از یک تریلیون دلار در سال برآورد کرده‌اند که اهمیت این شیوه پرداخت را نشان می‌دهد (Thant, 2008, 41).

حقوق اعتبارات اسنادی اساساً از طریق عرف توسعه و تکامل یافته است. بسیاری از قواعد مؤثر و مفید اعتبارات اسنادی، صرف‌نظر از حوزه جغرافیایی یا یک نظام حقوقی خاص، در اثر عرف و عادات بانکداری که با واردکنندگان، صادرکنندگان و یا شرکت‌های کشتیرانی و بیمه سروکار داشتند پدید آمده است. آن عرف و عادات امروزه عمدتاً در مجموعه عرف‌ها و رویه‌های متحد‌الشکل اعتبارات اسنادی که حاصل کوشش‌های اتاق بازرگانی بین‌المللی است گرد آمده است. به علت خصیصه بین‌المللی بودن اعتبارات اسنادی کشورهای معدودی در جهان قوانین خاصی را در مورد اعتبارات اسنادی وضع نموده‌اند. در کشورهایی نیز که چنین قانونی تصویب شده است به استثنای ماده ۵ کد متحد‌الشکل

تجارت در ایالات متحده امریکا قانون صرفاً مشتمل بر مقررات اندکی است که غالباً به کلیات پرداخته است. در بعضی از کشورها آرای دادگاه‌ها بخش مهمی از حقوق اعتبارات اسنادی را تشکیل می‌دهد. نوشته‌های حقوقی یا دکرین نیز به عنوان منبع مکمل حقوق اعتبارات اسنادی به شمار می‌رود (یانگ و بوکلی، ۱۳۸۵، ۳۲۶).

موضوع تغییر مقررات یو.سی.پی ۵۰۰ نتیجه ارزنده تلاش‌ها و ابتکار اتاق بازرگانی بین‌المللی و کمیسیون بانکداری آن می‌باشد. تصویب این مقررات به سال ۱۹۳۳ میلادی بر می‌گردد که اتاق بازرگانی بین‌المللی در هفتمین کنگره خود در آمستردام هلند مبادرت به تنظیم و تصویب اولین نسخه عرف‌های و رویه‌های تجاری حاکم نموده است. هدف از بازنگری یو.سی.پی ۵۰۰ که در سال ۱۹۹۴ میلادی به اجرا در آمده است و تدوین یو.سی.پی ۶۰۰ حذف عبارات مبهم و گنگ و جلوگیری از تفسیرهای متفاوت در متن مقررات قبلی و ایجاد یک رشته ضوابط قراردادی به منظور هماهنگی و یکنواختی در عملیات اعتبار اسنادی است. اهمیت و ضرورت تحقیق در مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی از جایگاه و نقش آن در ایجاد معیارهای قراردادی با تسهیل مبادلات بین‌المللی و تنظیم رویه‌های یکسان مقررات متحد الشکل در امور تجارت بین‌الملل ناشی می‌شود.

با توجه به اهمیت بالای اعتبارات اسنادی در تجارت بین‌المللی و تأثیر مقررات یو.سی.پی بر تنظیم و یکنواخت‌سازی حقوق اعتبارات اسنادی، توجه به مقررات یاد شده و تغییرات ایجاد شده در آن در قیاس با مقررات قبلی اهمیت بسزایی دارد. در این پژوهش سعی بر آن است که با مقایسه دو مجموعه مقررات جدید و قدیم به‌طور اجمالی وجوه افتراق و همچنین نوآوری‌های ارائه شده در مقررات جدید را آشکار و آثار حقوقی مترتب بر آن تغییرات را مورد ارزیابی قرار داده و در جهت شفاف‌سازی این مقررات گامی برداشته شود. در این زمینه نکاتی چند قابل تأمل است: چه تغییراتی در مقررات جدید صورت گرفته و علت این تغییرات چیست؟ تغییرات صورت گرفته تا چه حد در شفافیت این مقررات و کاهش اختلافات ناشی از رابطه مبتنی بر اعتبارات اسنادی مؤثر بوده است؟ مطالب این پژوهش در دو بخش تغییرات صورت گرفته در ابعاد شکلی و ماهوی در مقررات یو.سی.پی ۶۰۰ در مقایسه با یو.سی.پی ۵۰۰ مورد بررسی و مذاقه قرار گرفته است.

۱- ماهیت مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی

یو.سی.پی ۵۰۰ در سال ۱۹۹۳ میلادی به عنوان نشریه شماره پانصد اتاق بازرگانی بین المللی منتشر شد و از اول ژانویه ۱۹۹۴ میلادی لازم الاجرا گردید. آخرین نسخه بازنگری شده مقررات مذکور نشریه شماره ششصد اتاق بازرگانی بین المللی موسوم به یو.سی.پی ۶۰۰ است که در اکتبر ۲۰۰۶ میلادی به اتفاق آراء در کمیسیون بانکداری اتاق بازرگانی بین المللی تصویب و از ابتدای جولای ۲۰۰۷ میلادی اجرایی شد.

یو.سی.پی مجموعه ای از عرف ها و عادات بانکی پذیرفته شده بین المللی راجع به اعتبارات اسنادی است و می توان آن را از مصادیق بارز حقوق عرفی بازرگانی فراملی دانست. حقوق عرفی بازرگانی قواعد، اصول و مقرراتی است که از سوی تجار و بازرگانان از جمله شرکت های تجاری توسعه یافته است و روابط تجاری و اقتصادی بین تجار و شرکت های تجاری را کنترل می کند، بدون این که این مقررات مربوط به یک نظام حقوقی خاصی باشد (شیروی، ۱۳۸۹، ۱۸).

به دلیل استفاده گسترده توسط بانک ها در زمینه تجارت جهانی، این مجموعه مقررات، موفق ترین تلاش جهت هماهنگ نمودن قواعد حقوقی در تاریخ تجارت بین المللی است و انبوهی از مشکلات تخصصی که می توانست گردش آسان و روان اعتبارات اسنادی را مختل نماید، برطرف نموده است (Twigg-Flesner, 2007, 6). نکته قابل ذکر آن که اتاق بازرگانی بین المللی به دلیل این که یک سازمان غیردولتی محسوب می گردد از سیاست عدم ورود به مباحث حقوقی تبعیت می نماید و لذا سعی بر آن دارد که حوزه اقدامات خود را محدود به عرف و رویه جاری و پذیرفته شده بین تجار و بانک های بین المللی بخش خصوصی متمرکز نماید (خادمان، ۱۳۸۸، ۴۳).

به همین دلیل با آن که یو.سی.پی در سطح وسیعی مقبولیت یافته و مورد استفاده است اما به علت جایگاه حقوقی اتاق بازرگانی بین المللی این مقررات از حیث اصولی، نه قانون محسوب می شود و نه حتی یک کنوانسیون بین المللی است، بلکه در حد عرف و رویه بین المللی می باشد. بنابراین، این مقررات فاقد خصیصه موجود در یک قانون^۱ یعنی الزام آور و غیرقابل تغییر بودن است. به عبارت دیگر، پذیرش این مقررات از سوی طرفین درگیر در اعتبار اسنادی جنبه اختیاری داشته و چنان که ماده یک یو.سی.پی ۶۰۰ تصریح دارد طرفین حتی در صورت توافق راجع به اعمال این مقررات می توانند برخی قواعد آن را صریحاً اصلاح یا مستثنی کنند.

۱- اعم از داخلی یا بین المللی.

با این وجود، نمی‌توان قدرت و تأثیر یو.سی.پی را انکار کرد. می‌توان گفت «قواعد یو.سی.پی تشکیل‌دهنده یک دستورالعمل فراملی شناخته شده و معتبر است که غالباً همان الزام قانون را دارا است» (Twigg-Flesner, 2007, 7). یو.سی.پی حاوی تعاریف و تعیین تعهد و مسئولیت هریک از طرفین است و بایدها و نبایدهایی را ایجاد می‌کند که وضع آن‌ها از قانون انتظار می‌رود. بسیاری از دادگاه‌های داخلی کشورها و قانونگذاران ملی یو.سی.پی را به رسمیت شناخته‌اند و در بعضی موارد، با وجود آن که در اعتبار هیچ اشاره‌ای به یو.سی.پی نشده، دادگاه برای تعیین نتیجه دعوا به مقررات یو.سی.پی استناد نموده است. بنابراین، یو.سی.پی به هر مفهوم، محور حقوق و رویه اعتبارات اسنادی را تشکیل می‌دهد و می‌توان آن را «قانون عملی غیررسمی» و «سنگ زیربنای حقوق اعتبارات اسنادی» دانست (یانگ و بوکلی، ۱۳۸۵، ۳۳۰).

۲- تغییرات انجام شده در مقررات جدید اعتبار اسنادی

مقررات یو.سی.پی ۶۰۰ در مقایسه با مقررات قبلی دارای تغییرات و نوآوری‌هایی است. البته در برخی موارد، این تغییرات در عمل تفاوتی در دامنه و کاربرد مقررات ایجاد نکرده و هدف از آن تنها شفاف‌سازی و ارائه نظر به منظور درک و نحوه کاربرد درست متن یو.سی.پی ۶۰۰ بوده است. در اینجا به برخی از مهم‌ترین تفاوت‌های موجود بین دو دسته مقررات اشاره شده است. در ذیل، این تغییرات در دو دسته‌بندی کلی تحت عنوان تغییرات شکلی و تغییرات ماهوی مورد اشاره قرار می‌گیرد.

۲-۱- تغییرات شکلی

۱-۲-۱- تغییر در ساختار مقررات

مقررات یو.سی.پی ۶۰۰ در مقایسه با مقررات سابق از ساختار و سبک و سیاق تازه‌ای برخوردار است. مقررات یو.سی.پی ۵۰۰ به هفت بخش تحت عناوین شرایط و تعاریف کلی، تشکیل و ابلاغ اعتبار، تکالیف و مسئولیت‌ها، اسناد، مواد متفرقه، اعتبار قابل انتقال و واگذاری عواید تقسیم شده بود. این تقسیم‌بندی در مقررات جدید حذف شده و ماده‌های یو.سی.پی ۶۰۰ به صورت متوالی و بدون بخش‌بندی خاصی ارائه شده است. همچنین یک خصیصه برجسته یو.سی.پی ۶۰۰ ساختار کم حجم و خلاصه شده آن است. در تدوین این مجموعه از قواعد سعی بر آن بوده تا از بیانی شفاف و مختصر استفاده شود که ابهامات کمتری را در عمل ایجاد نماید. این مقررات حاوی سی و نه ماده می‌باشد که نسبت به مقررات قبلی ده ماده کاهش یافته است.

البته کاهش کمی ماده‌ها به هیچ عنوان دلیلی بر حذف مسائل اصلی مربوط به اعتبار اسنادی نبوده و دلیل آن را می‌توان در شیوه جدید ارائه مطالب نظیر حذف مسائل غیر ضروری یا تکراری و دسته‌بندی مطالب مشابه و مرتبط با هم دانست. به عنوان مثال می‌توان به حذف ماده پنجم یو.سی.پی ۵۰۰ اشاره کرد. این ماده که راجع به دستورالعمل‌های گشایش و اصلاح اعتبار اسنادی است مقرر می‌داشت که این دستورالعمل‌ها و همچنین خود اعتبار یا اصلاحیه آن باید کامل و دقیق باشد و به طور دقیق بایستی اسنادی را که پرداخت، پذیرش پرداخت و معامله اسناد در مقابل ارائه آن انجام خواهد پذیرفت را ذکر کند. عدم وجود چنین ماده‌ای در مقررات جدید به معنای نفی تکلیف بانک گشاینده درباره مراقبت راجع به کامل بودن و محتوای اعتبار یا اصلاحیه آن نخواهد بود.

همچنین، موضوعاتی که دیگر از جهت عملی، کاربردی در عرصه تجارت نداشته حذف گردیده‌اند. به عنوان مثال، حذف شرط راجع به کشتی‌های بادبانی به دلیل عدم استفاده از چنین کشتی‌هایی در کشتیرانی مدرن بوده است. علاوه بر این، رویه صدور اسناد موضوعی توسط اتاق بازرگانی بین‌المللی جهت تشریح و توضیح قواعد یو.سی.پی درباره مقررات جدید کنار گذاشته شده است.

۱-۲-۲- بررسی تطبیقی عناوین ماده‌های مربوط به مقررات

در یک مقایسه اجمالی ملاحظه می‌شود که از چهل و نه عنوان تعیین شده برای ماده‌های یو.سی.پی ۵۰۰، تعداد شانزده عنوان حذف، هفده عنوان بدون تغییر و شانزده عنوان دارای تغییرات جزئی به صورت ذیل گردیده‌اند: عناوین حذف شده عبارتند از: ماده‌های ۲، ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۰، ۱۲، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۳۰، ۳۳، ۳۸، ۴۶ و ۴۷. عناوین ثابت یا بدون تغییر عبارتند از: ماده‌های ۱، ۳، ۴، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۴، ۲۵، ۲۷، ۲۸، ۳۲، ۳۷، ۴۵، ۴۸ و ۴۹. این موارد به ترتیب منطبق با ماده‌های ۱، ۴، ۵، ۱۴، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۱۳، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۷، ۱۸، ۳۳، ۳۸ و ۳۹ از مقررات یو.سی.پی ۶۰۰ می‌باشند. علاوه بر موارد فوق، ماده‌های ۱۱، ۱۴، ۱۶، ۲۳، ۲۶، ۲۹، ۳۱، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳ و ۴۴ مقررات سابق با تغییرات جزئی در مجموعه مقررات جدید گنجانده شده‌اند که به ترتیب در انطباق با ماده‌های ۱۱، ۱۶، ۳۵، ۲۰، ۱۹، ۲۵، ۲۶، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱ و ۳۲ می‌باشند.

بنابراین، از عناوین برگزیده شده برای سی و نه ماده یو.سی.پی ۶۰۰، هفده عنوان در انطباق با عناوین مقررات قبلی، سیزده عنوان شامل تغییرات جزئی و نه عنوان، جدید می‌باشند. عناوین جدید عبارتند از: ماده‌های ۲، ۳، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۵ و ۱۷.

۱-۲-۳- نوآوری‌های موجود در مقررات جدید

ماده‌های ۲ و ۳ از مقررات یو.سی.پی ۶۰۰ را می‌توان از ابتکارات تدوین این مقررات دانست که علاوه بر تأمین وضوح و دقت، در نسخه‌های پیشین یو.سی.پی سابقه‌ای بدین شکل نداشته است. ماده ۲ تحت عنوان تعاریف شامل ارائه تعاریف و اصطلاحات مهم به کار رفته در این مقررات است و تعریفی مختصر از چهارده اصطلاح را ارائه می‌دهد. مورد استثنای این ماده اصطلاحات مربوط به اعتبارات قابل انتقال است که به لحاظ انحصاری بودن آن‌ها در خود ماده مربوط به انتقال^۲ ذکر شده است.

لازم به ذکر است که غالب این تعاریف در مقررات قبلی نیز به صورت پراکنده در ماده‌های متعدد وجود داشته است و تفاوت ماهوی با تعاریف سابق ندارد، لیکن، بیشتر این تعاریف به گونه‌ای بازنویسی و تبیین شده‌اند که به تنهایی نیز هنگامی که بخشی از یک ماده نیستند دارای مفهوم کاملی باشند. علاوه بر این، یکجا کردن تعاریف در یک ماده می‌تواند موجبات سهولت دسترسی و فهم بهتر و سریعتر از مقررات را فراهم بیاورد.

شیوه یو.سی.پی ۶۰۰ در ارائه تعاریف و تفاسیر در ماده‌های ابتدایی مجموعه مقررات، اقدام مؤثری است که در هماهنگی با شیوه قانونگذاری مدرن قرار دارد. پیامد چنین اقدامی، آن است که معنا و دامنه کاربرد اصطلاحات به کار رفته در مقررات، از ابتدا با ارائه تعریف قانونی، مشخص شده و هر گاه کاربران در سرتاسر مجموعه مقررات با چنین اصطلاحاتی مواجه می‌شوند در درک معنا و مفهوم آن با مشکل کمتری مواجه خواهند بود. ضمن این که تکرار تعاریف در ماده‌های بعدی ضرورتی نداشته و بدین ترتیب از حجم ماده‌های مربوطه کاسته خواهد شد. همچنین اضافه کردن تعاریف جدیدی نظیر اصطلاح «پذیرش پرداخت» و «معامله اسناد» با توجه به اختلافات و ابهاماتی که راجع به این اصطلاح وجود داشته به شفاف‌تر گردیدن این مقررات کمک می‌نماید. نظر به اهمیت مطلب، این دو تعریف ذیلاً ارائه می‌گردد.

پذیرش پرداخت- در یو.سی.پی ۵۰۰ تعهد تحت یک اعتبار اسنادی با بیان روش‌های ایفای آن یعنی پرداخت دیداری، پرداخت مدت‌دار در سررسید و قبولی برات و پرداخت آن در سررسید تعریف می‌شد. در یو.سی.پی ۶۰۰ با به کارگیری اصطلاح «پذیرش پرداخت» برای این سه روش استفاده از اعتبار، از تکرار آن‌ها خودداری شده است و این منجر به ساده‌سازی و اختصار در متن مقررات شده است.

معامله اسناد- در یو.سی.پی ۵۰۰ اصطلاح معامله در قسمت دوم بند «ب» ماده ۱۰ به این صورت

تعریف شده بود: «معامله عبارت است از پرداخت ارزش برات‌ها یا اسناد توسط بانکی که مجاز به معامله شده است. صرف بررسی اسناد بدون پرداخت ارزش، معامله محسوب نمی‌شود». تفاسیر مختلف درباره معنا و کاربرد صحیح معامله به شرح مندرج در این ماده منجر به بروز دعاوی قضایی متعددی گردید و در این رابطه مباحث فراوانی در کمیسیون بانکی اتاق بازرگانی بین‌المللی صورت گرفت. این ابهام اساساً درباره مفهوم اصطلاح «پرداخت ارزش» بود که به‌عنوان یکی از مبهم‌ترین مفاهیم در این مقررات شناخته می‌شد (اتاق بازرگانی بین‌المللی، ۱۳۸۹، ص ۲۳)، تا جایی که گفته شده «توضیح این که در جریان معامله چه اتفاقی می‌افتد آسان‌تر از ارائه یک تعریف برای معامله است» (Byrne, 2007, 564).

در واقع، مشکل بیش از این که مربوط به مفهوم معامله باشد ناشی از سوءاستفاده از این شیوه از طریق مجاز دانستن معامله اسناد حتی درست در تاریخ بازپرداخت واقعی بود. به نظر می‌رسد که، چنین رویه‌ای با هدف مقررات یو.سی.پی تناقض دارد. زیرا، اگر پرداخت توسط بانک معامله‌کننده در تاریخ بازپرداخت انجام شود هیچ گونه منفعت واقعی برای ذینفع ندارد و در واقع معامله‌ای از سوی بانک معامله‌کننده انجام نشده است چرا که هیچ کدام از خطراتی را که انتقال حقوق ناشی از اعتبار ذاتاً به همراه دارد متقبل نشده است (Castaneda, 2007, 8).

بعد از بحث بسیار در رابطه با چگونگی تعریف معامله در یو.سی.پی جدید و حتی پیشنهاد حذف این عبارت از ماده‌های آن تعریف نهایی معامله تحت ماده دوم جدید بدین شکل ارائه شده است: «معامله یعنی خرید برات صادره عهده بانک دیگری غیر از بانک تعیین شده و یا خرید اسناد در قبال ارائه مطابق توسط بانک تعیین شده از طریق پرداخت یا موافقت با پرداخت وجه به ذینفع، در یا پیش از روز بانکی که در آن زمان تأمین پوشش به بانک تعیین شده فرا می‌رسد». یو.سی.پی ۶۰۰ تعریف قبلی را ساده‌تر نموده و مفهوم خرید بروات و یا اسناد از طریق پرداخت یا موافقت با پرداخت وجه به ذینفع را در یا پیش از روز بانکی تعیین شده برای پوشش وجه مورد تأکید قرار می‌دهد.

تعریف مذکور در مقایسه با تعریف سابق، سه تفاوت اصلی دارد. اول، این که واژه «خرید» جایگزین واژگان «پرداخت بها» شده است. به نظر نمی‌رسد این تغییر در عمل تأثیر چندانی در نحوه کاربرد این مفهوم داشته باشد. زیرا، خرید برات‌ها یا اسناد ذاتاً همان حقوق و التزاماتی را که با عبارت پیشین پوشش داده شده بود به همراه دارد. این بدان معنا است که بانک معامله‌کننده با واگذاری خطرات و تعهدات تحت اعتبار، وضعیت ذینفع را به خود می‌گیرد و در مقابل، متعهد به پرداخت در برابر ذینفع اعتبار خواهد

بود. این نظر، دور از ذهن نیست که این تغییر بیشتر مبتنی بر زبان و ملاحظات ترجمه‌ای باشد و نه با قصد تغییر معنی حقیقی عبارت (Hao, 2007, 1).

تفاوت دوم این است که این تعریف از اصطلاح «advance» برای توصیف پرداخت وجه توسط بانک معامله‌کننده استفاده کرده است. این اصطلاح معمولاً برای اشاره به دادن وام و قرض به کار می‌رود. درحالی‌که اگر معنی قرض برای این اصطلاح در نظر گرفته شود در این صورت این با معنای خرید اسناد متناقض خواهد بود. زیرا، در جریان قرض، بستانکار در وضعیت حقوقی بدهکار قرار نمی‌گیرد و به عبارت دیگر هیچ‌گونه واگذاری یا انتقال حقوق انجام نخواهد گرفت.

در نهایت تفاوت سوم راجع به زمانی است که این پرداخت می‌تواند انجام بگیرد. ماده فوق به صراحت بیان می‌دارد که این امر می‌تواند پیش از موعد بازپرداخت تعیین شده در اعتبار یا در همان روز انجام بگیرد. به نظر می‌رسد این قسمت از ماده در تأیید رویه بانکداران که پیش از این بدان اشاره شد افزوده شده است بدون این که یک بخش بنیادی از آنچه که معامله اسناد تحت اعتبار اسنادی خوانده می‌شود باشد. زیرا، با منافی که فرضاً معامله می‌تواند برای بانک و ذینفع داشته باشد تعارض دارد (Castaneda, 2007, 11).

۲-۲- تغییرات ماهوی

دسته دوم از تغییرات صورت گرفته در مقررات یو.سی.پی ۶۰۰ شامل مواردی است که غالباً جدید بوده و از نظر ماهوی در حقوق و تعهدات طرفین مؤثر است.

۲-۲-۱- اصل انطباق دقیق اسناد

اصل انطباق دقیق اسناد یکی از اصول بنیادین حاکم بر حقوق اعتبارات اسنادی است. مطابق این اصل، هریک از طرفین که بخواهد مبلغ اعتبار را دریافت دارد ملزم است اسناد منطبق با اعتبار را ارائه نماید. این اصل بر این حقیقت اشاره دارد که اسناد ارائه شده از سوی فروشنده به بانک باید دقیقاً منطبق بر شرایط و حدودی باشد که در اعتبارات اسنادی تصریح شده است به‌طوری که کوچک‌ترین مغایرت برای بانک کافی است که اسناد را رد کند. اگر بانک بر اساس اسناد غیرمنطبق وجهی را پرداخت نماید خریدار تکلیفی برای پرداخت به بانک خود ندارد. زیرا، در واقع پرداخت نادرست از سوی بانک پرداخت شمرده نمی‌شود. مقررات یو.سی.پی ۶۰۰ تا حدود زیادی این دکترین را تلطیف نموده تا جایی که امروزه به جای

سخن گفتن از انطباق کامل از انطباق قابل قبول صحبت می‌شود. برابر ماده ۱۶ یو.سی.پی بانک‌ها در صورتی که اسناد ارائه شده با شرایط اعتبار اسنادی مطابق نباشند از قبول آن‌ها خودداری کرده اسناد را تا دریافت قبول متقاضی یا دریافت دستورهای بعدی نزد خود نگاه می‌دارند. پیرامون این پرسش که آیا تطبیق یک سند با سایر اسناد لازم است یا خیر؟ بند «ت» ماده ۱۴ یو.سی.پی ۶۰۰ با هدف کاهش مغایرت‌ها و الزامی نبودن انطباق جزء به جزء مقرر می‌دارد که اطلاعات مندرج در سند تطبیق با متن اعتبار، خود سند و رویه‌های استاندارد بانکداری بین‌المللی نیازی به تطبیق بند به بند ندارد، ولی نباید تناقضی هم با اطلاعات مندرج در همان سند سایر اسناد تصریح شده در اعتبار و یا اعتبار داشته باشد (مافی و محسن زاده، ۱۳۹۶، ۳۱۲).

یو.سی.پی ۵۰۰ با اعمال یک معیار سختگیرانه و دقیق بیان می‌داشت که اطلاعات مندرج در یک سند نباید با هر گونه سند تصریح شده دیگری مغایرت داشته باشد. این قاعده در بسیاری موارد به دلیل سوءبرداشت از مقررات، منجر به کاربرد غلط از سوی بانک‌ها می‌شد. بانک‌ها به کرات با اعلام مغایرت‌های متعدد از پذیرش اسناد خودداری می‌کردند ولی اعلام بسیاری از این مغایرت‌ها غیرضروری بود. زیرا، مواردی نظیر اشتباهات تایپی و دستوری ساده را در بر می‌گرفت (Bergami, 2008, 11). نتیجه این امر، نرخ بالای موارد رد اسناد بود که حدود هفتاد درصد از موارد ارائه اسناد را شامل می‌شد. چنین اعمالی همچنین باعث طولانی شدن مدت زمان پرداخت می‌شد. زیرا، تا زمانی که اسناد مجدداً بررسی و در نهایت پذیرفته شوند، هیچ وجهی منتقل نمی‌شد. این امر با اصل سرعت و قطعیت در اعتبارات اسنادی در تعارض بود و هزینه‌های بسیاری را بر طرفین اعتبار اسنادی تحمیل می‌کرد (Bergami, 2008, 3).

یکی از مهم‌ترین تغییرات ایجاد شده «مفهوم نسبی تطابق» است. در این خصوص بند «د» ماده ۱۴ یو.سی.پی ۶۰۰، رویکرد انعطاف‌پذیرتری نسبت به یو.سی.پی ۵۰۰ دارد. این بند مقرر می‌دارد: «اطلاعات مندرج در سند هنگام تطبیق با متن اعتبار، خود سند و رویه‌های استاندارد بانکداری بین‌المللی نیازی به تطبیق بند به بند ندارد، ولی نباید تناقضی هم با اطلاعات مندرج در همان سند، سایر اسناد تصریح شده در اعتبار و یا اعتبار داشته باشد». بنابراین، ضرورتی ندارد که اطلاعات موجود در اسناد ارائه شده در انطباق کامل با شرایط اعتبار باشد بلکه در صورتی که با یکدیگر در تعارض نباشند کافی است (Lajzerowicz, 2007, 4).

۲-۲-۲- مهلت بررسی اسناد

بند «ب» ماده ۱۳ یو.سی.پی ۵۰۰ مقرر می‌داشت که بررسی اسناد و تشخیص مطابقت یا عدم مطابقت اسناد با شرایط اعتبار بایستی در یک مدت زمان متعارف توسط بانک انجام بگیرد و این مدت نباید از حداکثر هفت روز بانکی پس از تاریخ ارائه اسناد تجاوز نماید. زمان متعارف همچنین مهلت اعلان رد اسناد در صورت مغایرت را نیز در بر می‌گرفت. علاوه بر این، ماده ۱۴ مقرر می‌داشت که اگر بانک گشاینده یا بانک تأییدکننده موفق به برآوردن شروط این ماده و ماده ۱۳ راجع به رعایت مهلت نشود قادر به طرح ادعای عدم مطابقت نخواهد بود و فرض می‌شود که متعهد به پذیرش پرداخت شده است.

در زمان اجرای این مقررات دعاوی قضایی بسیاری وجود داشت که از اختلاف بر سر این مسئله ناشی می‌شد که آیا بررسی اسناد در زمان متعارف انجام شده است یا نه؟ تشخیص متعارف بودن زمان بر پیچیدگی اسناد شرط شده در اعتبار و همچنین به آیین‌نامه‌های داخلی بانک و نوع اعتبار اسنادی مبتنی بود و بنابراین در هر مورد به‌طور جداگانه باید مورد بررسی قرار می‌گرفت. بند «ب» ماده ۱۴ یو.سی.پی ۶۰۰ با حذف عبارت «مدت زمان متعارف» حداکثر دوره زمانی برای بررسی اسناد و تشخیص مطابقت یا عدم مطابقت را پنج روز بانکی بعد از روز ارائه تعیین می‌کند. گفته می‌شود حذف این عبارت به دلیل عدم وجود یک استاندارد مشخص در مورد این مفهوم بوده است که منجر به بروز اختلافات متعدد می‌شد (Cunnigham, 2007, 17).

در این رابطه، ایراد شده است که اگر چه مهلت مقرر از هفت روز به پنج روز کاهش یافته ولی حذف عبارت «مدت زمان متعارف» باعث می‌شود که بانک‌ها در تمامی موارد به استناد این ماده مدت زمان بررسی را پنج روز بانکی بدانند. به این ترتیب، این تغییر به جای آن که مهلت را از هفت روز به پنج روز کاهش داده و سرعتی را که لازمه فرایند اعتبار اسنادی است تضمین نماید در واقع مهلت را از زمان متعارف که در برخی موارد ممکن است تنها یک روز بانکی باشد به پنج روز بانکی افزایش داده است. در پاسخ گفته می‌شود که با وجود یک چنین ایرادی مزایای این مقرر در کاهش اختلافات و دعاوی ناشی از اعتبارات اسنادی به حدی است که آن را به‌عنوان یک تغییر مفید توجیه می‌کند، مضافاً این که در عمل چنین بانک‌هایی در عرصه تجارت بین‌المللی به زودی شناخته شده و شهرت و اعتبار خود را از دست خواهند داد (Hao, 2007, 1).

۳-۲-۳- استانداردهای بررسی اسناد

مسئله دیگری که در جریان بازنگری بسیار مورد بحث واقع شده معیارهای استاندارد برای بازرسی اسناد توسط بانک است. این موضوع در یو.سی.پی ۵۰۰ در ماده‌های ۱۳ و ۱۴ بیان شده بود. این دو ماده متضمن سه اصل مهم هستند که عبارتند از بی‌طرفی، مراقبت کافی و متعارف بودن زمان بررسی که این اصول از متن یو.سی.پی ۶۰۰ حذف شده است. با توجه به استعلام‌های دریافتی از کمیسیون بانکداری طی دوره عملیاتی بودن یو.سی.پی ۵۰۰، گروه تدوین به این نتیجه رسید که این ماده‌ها نیاز به شفافیت بیشتری دارد. بنابراین، ماده ۱۴ یو.سی.پی ۶۰۰، درباره ضوابط بررسی اسناد، ساختار جدیدی را با مقرر نمودن استانداردهایی که بانک‌ها در بررسی اسناد باید آن‌ها را ملاک عمل خود قرار دهند معرفی می‌نماید و دامنه آن به‌طور قابل ملاحظه‌ای برای پوشش الزامات خاص قابل اعمال در تمامی یا بیشتر اسناد ارائه شده گسترش یافته است. این الزامات افزون بر مواردی است که در ماده‌های خاص مربوط به اسناد حمل، بیمه و سیاهه بازرگانی نام برده شده است.

بند «الف» ماده ۱۴ مقرر می‌دارد که مطابقت اسنادی، بایستی صرفاً با بررسی خود اسناد انجام گردد و مشخص شود که آیا طبق ظاهر اسناد، ارائه مطابق محسوب می‌شود یا خیر؟ ماده ۵ یو.سی.پی ۶۰۰ در همین راستا تأکید می‌نماید که بانک‌ها طبق اسناد عمل می‌کنند و نه کالا، خدمات یا عملکرد مرتبط با اسناد. لازم به ذکر است که ماده ۴ یو.سی.پی ۵۰۰ این قاعده را نسبت به «کلیه طرف‌های ذیربط» جاری می‌دانست.

با توجه به این که در واقع در عملیات اعتبار اسنادی تنها بانک‌ها هستند که صرفاً با اسناد سروکار دارند در یو.سی.پی ۶۰۰ عبارت «all parties» حذف شده و این قاعده به بانک‌ها منحصر شده است. به عبارت دیگر، بانک هیچ گونه تعهدی نسبت به بازرسی کالاها و یا کنترل اسناد از جهت اصالت آن‌ها بر عهده ندارد. عبارت «on their face» به بررسی اطلاعات مندرج در سند و مطابقت آن با شروط اعتبار یا هر گونه الزامی در یو.سی.پی اشاره دارد. در جریان بازنگری، بحث‌های زیادی در رابطه با حذف این عبارت از متن مقررات مطرح شد. زیرا، اعتقاد بر این بود که اصطلاح «appear» در متن ماده دقیقاً همان معنا را می‌رساند و بنابراین عبارت مذکور غیرضروری و اضافی است. در نهایت، اگر چه این عبارت از سایر ماده‌های یو.سی.پی حذف شد ولی در ماده ۱۴ به‌عنوان یک قاعده اساسی برای بررسی کلیه اسناد ارائه شده تحت اعتبار اسنادی ابقاء گردید (Smith, 2008, 14).

مطابقت اسناد با مفاد و شرایط اعتبار شامل مفاد یو.سی.پی ۶۰۰ مندرج در اعتبار اسنادی است که به نوبه خود باید با رویه‌های استاندارد بانکداری بین‌المللی همسو باشد و به لحاظ درج الزامات دقیق و جامع اخیرالذکر لزوم استفاده از «دقت متعارف» از شرایط این ماده حذف شده است (اتاق بازرگانی بین‌المللی، ۱۳۸۹، ۶۵). همان گونه که ملاحظه می‌شود عبارت دقت متعارف از ماده ۱۴ الف مقررات یو.سی.پی ۶۰۰ حذف شده است. لذا، می‌توان نتیجه گرفت که عبارت دقت متعارف عبارتی مبهم و نامربوط بوده است که نمی‌توان از آن تعریف دقیقی ارائه داد. یو.سی.پی ۶۰۰ در بررسی اسناد، تنها به بررسی صورت ظاهر اسناد تأکید نموده که همین موضوع باعث شده تا دقت بیشتری روی بررسی اسناد متمرکز گردد (امینی و ابوترابی، ۱۳۹۳، ۲۱).

۲-۲-۴- تکلیف بانک درباره اسناد مغایر

یکی از مهم‌ترین مسائل درباره اعتبارات اسنادی، نحوه تعامل بانک با اسناد مغایر است. یو.سی.پی ۵۰۰، در ماده ۱۴ به بیان این موضوع پرداخته بود که شامل روند بررسی اسناد، مراجعه بانک گشاینده به متقاضی اعتبار برای قبولی مغایرت‌ها، فراهم آوردن اعلامیه رد اسناد و زمان متعارف انجام این اقدامات می‌شد. به دلیل اهمیت موضوع، ابهامات و اختلافات ناشی از آن، ماده مذکور یکی از موادی بود که در زمان خود بیشترین استعمال از کمیسیون بانکی اتاق بازرگانی بین‌المللی را به خود اختصاص داد. در نتیجه، در سال ۲۰۰۲ میلادی، کمیسیون بانکی اتاق بازرگانی بین‌المللی اقدام به انتشار سند ضمیمه شماره چهارصد و هفتاد، تحت عنوان «بررسی اسناد، قبول مغایرت و اطلاع به طرف مقابل» نمود. این ضمیمه، یک سند آموزشی مبتنی بر نظرات کمیسیون بانکی در پاسخ به استعلام‌های دریافتی درباره مشکلات ناشی از ماده‌های ۱۳ و ۱۴ یو.سی.پی ۵۰۰ بود (ICC, 2002, 1). این سند به درک بهتر این ماده‌ها کمک نمود و در نتیجه در بازنگری ماده ۱۴ مورد استفاده گروه تدوین قرار گرفت (اتاق بازرگانی بین‌المللی، ۱۳۸۹، ۷۶). ماده ۱۶ یو.سی.پی ۶۰۰ معادل این ماده است.

قاعده اصلی در برخورد با اسناد مغایر آن است که بانک^۳ می‌تواند از پذیرش پرداخت یا معامله چنین اسنادی خودداری نماید. بند «ب»^۴ ماده ۱۶ بانک گشاینده را مجاز می‌کند برای قبولی مغایرت‌ها به

۳- اعم از بانک گشاینده، تعیین شده یا تأییدکننده.

۴- معادل بند «ج» ماده ۱۴ سابق.

متقاضی اعتبار مراجعه کند. این امکان تنها برای بانک گشاینده در نظر گرفته شده است، چون تنها بانکی است که با متقاضی ارتباط مستقیم دارد. نکته مهم در این خصوص آن است که چنین اقدامی منحصرأ به صلاحدید بانک گشاینده بستگی دارد. در هیچ یک از ماده‌های یو.سی.پی قاعده‌ای وجود ندارد که به موجب آن بانک گشاینده ملزم به مراجعه به متقاضی برای اخذ قبولی مغایرت‌ها باشد. هر گونه تقاضا از جانب ذینفع، بانک تأییدکننده یا بانک تعیین شده برای مراجعه به متقاضی در این رابطه نیز، برای بانک گشاینده تعهد یا الزامی ایجاد نمی‌کند. حتی در صورت اعلام قبولی مغایرت‌ها از سوی متقاضی، بانک گشاینده ملزم به پذیرش چنین اسنادی نخواهد بود، خواه این اقدام متقاضی در پاسخ به تقاضای بانک مبنی بر قبول مغایرت‌ها باشد یا نه (ICC, 2002, 4).

در صورت تصمیم به رد اسناد، بانک موظف است موضوع را طی اطلاعیه‌ای به ارائه‌کننده اطلاع دهد. اعلامیه بایستی حاوی کلیه مغایرت‌هایی باشد که مبنای رد اسناد واقع گردیده است. بنابراین، اگر بیش از یک مغایرت وجود داشته باشد، اعلام یک مغایرت یا ارائه لیستی که حاوی بخشی از مغایرت‌ها باشد کافی نیست. فهرست مغایرت‌ها باید کامل باشد و دلایلی که به موجب آن هر مورد به‌عنوان مغایرت تلقی شده دقیقاً قید گردد. عباراتی مانند «عدم مطابقت سیاهه با اعتبار» یا «تناقض اطلاعات بین اسناد» دلایل مشخص برای رد اسناد محسوب نمی‌شود. در اعلامیه باید بیان شود که هر سند از چه لحاظ با الزامات خواسته شده در اعتبار، یو.سی.پی یا رویه استاندارد بانکداری بین‌المللی مغایر است؟ چنانچه عدم پذیرش با این الزامات مطابق نبود بانک نمی‌تواند توجیهی برای عدم پذیرش خود بر اساس مغایرت‌های اسنادی که تنها مبنای مجاز برای عدم پذیرش بر اساس یو.سی.پی است بیابد (بیکر و دولان، ۱۳۹۰، ۹۶). بند «ج» ماده ۱۶ تصریح دارد که این موارد می‌بایست صرفاً طی یک اعلامیه به ارائه‌دهنده ابلاغ گردد. بنابراین، بانک مجاز به صدور اعلامیه‌های متعدد برای یک ارائه نمی‌باشد.

قسمت دوم بند «د» ماده ۱۴ یو.سی.پی ۵۰۰، در صورت تصمیم‌گیری به رد اسناد دو انتخاب را پیش روی بانک قرار می‌داد: برگشت اسناد یا نگهداری آن‌ها در اختیار ارائه‌کننده. در ماده ۱۶ یو.سی.پی ۶۰۰، امکان نگهداری اسناد «در اختیار ارائه‌کننده» مطرح نشده است. این ماده در تبصره‌های ۲-۳ و ۴-۳ بند «ج» دو گزینه جدید را در مواجهه با اسناد مغایر در اختیار بانک قرار می‌دهد.

طبق تبصره ۲-۳، بانک گشاینده می‌تواند اسناد را تا دریافت اعلام قبولی مغایرت از متقاضی و موافقت بانک با قبولی متقاضی، یا تا دریافت دستورات بعدی ارائه‌کننده پیش از موافقت با قبولی متقاضی نزد خود

نگه دارد. ممکن است بانک گشاینده پیش از دریافت قبولی مغایرت‌ها از متقاضی، دستوری متفاوت از ارائه‌کننده درباره نحوه اقدام با اسناد دریافت کند. در چنین موردی، تبصره مذکور این اختیار را به بانک می‌دهد که طبق دستورات واصله از ارائه‌کننده و بر اساس این که قبولی مغایرت‌ها توسط متقاضی زودتر واصل شده یا دستورات ارائه‌کننده، درباره اسناد اقدام کند. عبارات مندرج در این تبصره در عمل، مقوله جدیدی محسوب نمی‌گردد. این عبارات یا عبارات شبیه به آن در تعداد زیادی از اعلامیه‌های رد اسناد صادره تحت مقررات یو.سی.پی ۵۰۰ استفاده شده است. این عبارات در حقیقت بیانگر رویه بانک‌ها بود نه الزامات قسمت دوم بند «د» ماده ۱۴. این رویه در حال حاضر به عنوان یکی از گزینه‌های موجود، شناخته شده و در یو.سی.پی ۶۰۰ مورد اشاره قرار گرفته است (اتاق بازرگانی بین‌المللی، ۱۳۸۹، ص ۷۸).

۲-۲-۵- تعهد اولیه بانک بر پرداخت مبلغ اعتبار

یو.سی.پی ۵۰۰ در قسمت چهارم بندهای «الف» و «ب» ماده ۹، بیان می‌داشت که: «چنانچه براتی عهده متقاضی کشیده شود به عنوان سند اضافی تلقی می‌شود». این موضوع از یو.سی.پی ۶۰۰ حذف شده و بند «ج» ماده ۶، مقرر می‌دارد: «اعتبار نباید به نحوی گشایش شود که در مقابل برات صادره عهده متقاضی اعتبار قابل استفاده باشد». به این ترتیب این نکته مورد تأکید قرار گرفته که اعتبار اسنادی تعهد غیرقابل برگشت بانک است. چنانچه اعتبار در مقابل برات صادره عهده متقاضی، قابل استفاده باشد می‌تواند متقاضی را وارد روند تسویه اعتبار نموده و بر زمان اجرایی شدن تعهد بانک گشاینده اعتبار و در نتیجه بر زمان پذیرش تعهد پرداخت تأثیر بگذارد.

در واقع، پذیرش چنین امری مستلزم دور خواهد بود و اقدام طرفین در چهارچوب اعتبار اسنادی را بیهوده خواهد ساخت. البته بایستی توجه داشت که درخواست برات عهده متقاضی در شرایط اعتبار به عنوان سند درخواستی تحت اعتبار امکان‌پذیر است. این برات همانند سایر اسناد درخواست شده تلقی گردیده و لازم است بانک گشاینده الزامات و مفاد آن را مشخص نماید (اتاق بازرگانی بین‌المللی، ۱۳۸۹، ص ۳۵).

۲-۲-۶- غیرقابل برگشت بودن تعهد بانک

بند «ب» ماده ۷ مقررات یو.سی.پی ۶۰۰، تصریح نموده که بانک گشایش‌کننده از تاریخ گشایش اعتبار، به طور برگشت‌ناپذیر متعهد به پذیرش پرداخت می‌باشد. منظور از تعهد قطعی غیرقابل برگشت این است

که بانک گشاینده و متقاضی اعتبار نمی‌توانند با افتتاح اعتبار اسنادی نسبت به تغییر آن بدون مجوز فروشنده اقدام کنند. این نحوه نگارش، جدید است. قسمت دوم بند «د» ماده ۹ یو.سی.پی ۵۰۰ مقرر می‌داشت بانک گشایش‌کننده از تاریخ صدور اصلاحیه، تعهد برگشت‌ناپذیر پرداخت دارد، لیکن مشخص نشده بود که بانک گشایش‌کننده از تاریخ گشایش، ملزم به پذیرش پرداخت است. همچنین در بند «ب» ماده ۸ یو.سی.پی ۶۰۰ چنین مقرر شده است: «بانک تأییدکننده از زمان افزودن تأییدیه خود به اعتبار، به صورت برگشت‌ناپذیر ملزم به پذیرش پرداخت یا معامله است».

۲-۲-۷- اصل غیرقابل برگشت بودن اعتبار

یو.سی.پی ۵۰۰ در ماده ۶، اعتبارات اسنادی را به دو دسته قابل برگشت و غیرقابل برگشت تقسیم می‌کرد و در ماده ۸، مقررات حاکم بر اعتبارات اسنادی قابل برگشت را بیان می‌نمود. قابل برگشت بودن اعتبار در هر زمان و بدون موافق فروشنده موجب متزلزل شدن ثبات موردنظر در عملیات اعتبار اسنادی به لحاظ قابل فسخ بودن آن در هر زمان قبل از ارائه اسناد و یا پیش از قبولی اسناد یا پرداخت وجه اعتبار می‌گردد. این کار از منطق حاکم بر حقوق تجارت بین‌الملل به دور است. به واسطه استفاده محدود از اعتبارات قابل برگشت در مقررات جدید هیچ گونه اشاره‌ای به این نوع از اعتبار نشده است (اتاق بازرگانی بین‌المللی، ۱۳۸۹، ۲۷). ماده ۳، بیان می‌دارد: «اعتبار، برگشت‌ناپذیر تلقی می‌گردد حتی اگر اشاره‌ای به این موضوع نشده باشد».

در صورت سکوت متن اعتبار نسبت به برگشت‌پذیر یا غیرقابل برگشت بودن اعتبار باید گفت که اصل بر برگشت‌ناپذیر بودن اعتبار است. بنابراین، در حال حاضر بانک‌ها برای صدور اعتبار قابل برگشت دو انتخاب در پیش رو دارند: انتخاب اول، این است که اعتبار را مشمول مقررات یو.سی.پی ۶۰۰ قرار دهند و صراحتاً بیان کنند که اعتبار، قابل برگشت است. در این صورت بایستی همه شرایط حاکم بر قابلیت لغو یا تغییر اعتبار و نحوه آن را بیان کنند که اساساً بازگشت به شرایط مقرر شده در ماده ۸ مقررات سابق خواهد بود. انتخاب دوم، این است که بانک می‌تواند از ابتدا اعتبار را مشمول مقررات یو.سی.پی ۵۰۰ قرار دهد.^۵

۲-۲-۸- امکان تنزیل تعهدات بانک تعیین شده

بند «ب» ماده ۱۲ یو.سی.پی ۶۰۰ بیان می‌دارد بانک تعیین شده به‌طور خودکار مجاز است تا براتی را که خود قبولی داده یا پرداخت مدت‌داری را که خود متعهد شده است پیش از موعد پرداخت یا خریداری نماید. این شرط، تعهد بانک تعیین شده تحت براتی که خود قبولی داده یا پرداخت مدت‌داری که خود تعهد نموده است را ماهیتاً مستقل، مطلق و بلاشرط می‌داند. لذا این شرط پاسخگوی سوالات حقوقی مطروحه در ارتباط با امکان تنزیل تعهدات بانک‌های تعیین شده تحت یو.سی.پی ۵۰۰ یا رویه‌های بانکداری بین‌الملل می‌باشد. به موجب این بند، اجازه تنزیل توسط بانک گشاینده با تعیین یک بانک جهت قبولی برات یا پذیرش پرداخت مدت‌دار خودبخود صادر می‌شود. علاوه بر این، بانک تعیین شده با توجه به تعریف «معامله» در یو.سی.پی ۶۰۰ مجاز به خرید ارائه مطابق می‌باشد.

در واقع، در حال حاضر هیچ تفاوتی بین اجازه پرداخت پیش از موعد یا خرید برات قبولی داده شده یا تعهد پرداخت مدت‌دار پذیرفته شده توسط بانک تعیین شده با اجازه معامله که همان خرید ارائه مطابق است وجود ندارد (اتاق بازرگانی بین‌المللی، ۱۳۸۹، ۵۵).

نتیجه

بررسی و مقایسه دو مجموعه مقررات نشان می‌دهد که در عمل، یو.سی.پی ۶۰۰ تغییرات عمده‌ای نسبت به مقررات یو.سی.پی ۵۰۰ نداشته، لیکن از ساختار و سبک تازه‌ای برخوردار شده است. بیشتر تغییرات در راستای شفاف‌سازی و کمک به درک بهتر و کاربرد صحیح و مؤثرتر مقررات موجود صورت گرفته است. افزودن دو ماده، تحت عنوان تعاریف و تفاسیر در ابتدای مقررات و ارائه تعاریف مشخص برای اصطلاحات به کار رفته در ماده‌های آتی به‌صورت دقیق و یکجا از ابتکارات گروه تدوین در نگارش این نسخه از مقررات یو.سی.پی است که در هیچ یک از ویرایش‌های قبلی این مقررات سابقه‌ای نداشته است. این اقدام، یو.سی.پی را همسو با روند قانونگذاری مدرن قرار داده و از نکات مثبت این بازنگری به حساب می‌آید. کاهش حجم ماده‌ها، حذف تعاریف

و اصطلاحات غیرضروری یا تکراری و استفاده از بیان شفاف و خلاصه شده از دیگر تغییرات شکلی است که خصیصه بارز یو.سی.پی ۶۰۰ را شکل می‌دهد.

با توجه به نقش عمده اسناد در اعتبارات اسنادی و این قاعده که ذینفع تنها در مقابل ارائه مطابق،

مستحق دریافت مبلغ اعتبار خواهد بود مرحله ارائه اسناد و بررسی مطابقت آن توسط بانک، از اهمیت بالایی در عملیات اعتبار اسنادی برخوردار است. واقعیت آن است که در حدود هفتاد درصد از اسناد ارائه شده تحت اعتبارات اسنادی مغایرت‌هایی هرچند جزئی وجود دارد. نرخ بالای موارد در اسناد ارائه شده و دعاوی حقوقی ناشی از آن منجر به اعمال تغییراتی در مقررات مربوطه شده است. این تغییرات شامل ارائه یک معیار قابل انعطاف‌تر و کمتر سختگیرانه درباره اصل انطباق دقیق اسناد، کاهش مهلت بررسی اسناد از هفت روز بانکی به پنج روز و حذف عبارت «مدت زمان متعارف» در این رابطه و همچنین حذف تکلیف بانک به رعایت دقت متعارف در بررسی اسناد می‌شود. تغییرات صورت گرفته به کاهش موارد عدم تطابق اسنادی و رد اسناد منجر شده، سرعت عملیات اعتبار اسنادی را افزایش داده و هزینه‌ها را کاهش می‌دهد. به‌رغم نگرانی‌هایی که در برخی موارد به‌عنوان مثال در رابطه با حذف مفهوم متعارف بودن از متن مقررات مطرح شده است، این تغییرات با توجه به مزایای عملی آن رویکردی مثبت محسوب می‌شود.

در مجموع، می‌توان گفت یو.سی.پی ۶۰۰ تغییراتی را در جهت شفافیت مقررات و ایجاد تعادل بین حقوق و تعهدات طرف‌های درگیر در عملیات اعتبار اسنادی و در نتیجه، افزایش سرعت و قطعیت لازم برای این روند ارائه می‌دهد. بااین‌حال، یادآوری این نکته لازم است که در تدوین مقررات یو.سی.پی هرگز قصد این نبوده و نمی‌توانسته باشد که پاسخ جامع و دقیقی به تمام مشکلاتی بدهد که در عمل از یک رابطه اعتبار اسنادی ممکن است ناشی شود. تدوین‌کنندگان یو.سی.پی همواره هدفی واقع‌گرایانه و معتدل داشته‌اند. نیت آنان تدوین همه قواعد مرسوم یا غیرمرسوم حقوق اعتبارات اسنادی نبوده بلکه منظور، بیشتر گردآوری عرف‌های بانکداری بین‌المللی و دیگر قواعدی بوده است که بتواند وظایف بانکداری را تسهیل کند. کسانی که با امر تجارت بین‌الملل درگیرند خواه در بانکداری، تجارت، حمل و نقل یا بیمه نمی‌توانند همانند یک ربات در چهارچوب مقررات خشک و دقیق محصور شوند. به‌رغم این که راهنمایی‌های همه جانبه یو.سی.پی راه‌حل‌های بسیاری را ارائه می‌کند آنان هنوز برای حل مشکلات و رفع ابهامات، نیازمند به کارگیری منطق و تجربه خود خواهند بود.

ملاحظات اخلاقی: موارد مربوط به اخلاق در پژوهش و نیز امانتداری در استناد به متون و ارجاعات مقاله تماماً رعایت گردیده است.

تعارض منافع: تعارض منافع در این مقاله وجود ندارد.

تأمین اعتبار پژوهش: این پژوهش بدون تأمین اعتبار مالی نگارش یافته است.

منابع

فارسی

- اتاق بازرگانی بین‌المللی پاریس، ۱۳۸۹، **تفسیری بر UCP600**، ترجمه اداره عملیات ارزی و روابط بین‌الملل بانک سپه، چاپ اول، تهران، انتشارات بانک سپه.
- اشمیتوف، کلایو ام، ۱۳۹۰، **حقوق تجارت بین‌الملل**، ترجمه بهروز اخلاقی، جلد دوم، چاپ دوم، تهران، انتشارات سمت.
- امینی، عیسی و ابوترابی، سمانه، ۱۳۹۳، بررسی قواعد حاکم بر اعتبارات اسنادی بر مبنای یو.سی.پی ۵۰۰ و یو.سی.پی ۶۰۰، **فصلنامه تحقیقات حقوقی بین‌المللی**، شماره ۲۴.
- بیکر، والتر و دولان، جان اف، ۱۳۹۰، **راهنمای کاربران اعتبار اسنادی بر اساس UCP600**، ترجمه فاطمه حمیدی، چاپ دوم، تهران، انتشارات کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی.
- خادمان، محمود، ۱۳۸۸، مقررات جدید اعتبارات اسنادی UCP600، **فصلنامه دیدگاه‌های حقوقی**، شماره ۴۸.
- شیروی، عبدالحسین، ۱۳۸۹، **حقوق تجارت بین‌الملل**، چاپ اول، تهران، انتشارات سمت.
- مافی، همایون و احمدعلی، محسن زاده، ۱۳۹۶، مقایسه اعتبارات اسنادی تجاری و تضمینی در حقوق تجارت بین‌الملل، **فصلنامه حقوق تطبیقی**، شماره ۱.
- یانگ، گائو و بوکلی، روس پی، ۱۳۸۵، ماهیت حقوقی ویژه و منحصر به فرد اعتبارات اسنادی منشأ اعتبارات اسنادی و منابع آن، ترجمه ماشاءالله بناء نیاسری، **مجله حقوقی**، شماره ۳۵.

لاتین

- Byrne, James,E., 2007, Negotiation in Letter of Credit Practice and Law: The Evolution of the Doctrine, Texas International Law Journal, VOL.42.
- Bergami, Roberto, 2008, UCP600: Letter of Credit Rules Revised.
- Castaneda, Cristina, 2007, Comparative study of UCP500 and UCP600: Approach to Negotiation and Preclusion.
- Cunnigham, Brian, D, 2007, New Rules Available to Govern Commercial Letter of Credit, The Utah Bank, A Bi-Monthly Publication of the Utah Banker,s Association.
- Hao, Jia, 2007, Comparing UCP500 and UCP 600, Bank of China, Frankfurt, LC Views

News Letter, NO. 90.

- ICC, 2002, Discrepant Documents, Waiver and Notice, ICC Pub. No.470.
- Lajzerowicz, Jennie, 2007, UCP 500 and 600- An Update, H: /UCP 500 and UCP600, an update, IT.IChtm.
- Smith, Reed & Richards Butler, 2008, Commodities Finance Impact of UCP600 (A guide to the new rules).
- Thant, Tan, Luong, 2008, An Analysis of Key Changes in UCP 600 Compared to UCP 500 and Recommendations for Better Application, Foreign Trade University, Faculty of Business English, Hanoi.
- The Institute of Bankers, 2008, Documentary Credits, UCP600, Pakistan.
- Twigg-Flesner, Christian, 2007, Standard Terms in International Commercial Law, The Example of Documentary Credits.

An Analysis of Key Changes in UCP 500 Compared to UCP 600

Homayoun Mafi, Sodabeh Asadian

Judicial Justice in Islamic Criminal Laws

Abolfath Khaleghi, Maryam Khalil Dokht

The Effects of the Pandemic on the Expansion of Terrorism

Mohsen Molaei Fard, Hadi Masoudi Far

Female Victimization Within the Family: Strategies and Foundations for Criminal Protection

Sayyed Alireza Mirkamali, Zahra Mahmoudi, Omid Zeynali

Challenges and Strategies for Implementing Hijab and Chastity

Mahmoud Habibi Tabar, Narges Zandi Aliabadi

Criticism of the Regulations of Article 3 of the Law on the Obligation to Officially Register Real Estate Transactions

Kousar Nazari, Ebrahim Yaghouti

A Comparative Study of the Principle of Good Faith in Iranian and French Law Based on the 2016 Reforms

akbar azimi

Recognition of the Right to the Environment in the Light of International Documents and Judicial Procedures

Mona Davanlou

Reflection on the Trend of Artificial Intelligence in Crime Prevention

Ali Najafi, Sayyed Mohsen Mousavi Far

Feasibility of Criminal and Legal Prosecution of Government Officials in Violation of Citizens' Right to Health

Abolhasan Jannati, Zainab Hashemi Baghi

A Comparative Critique and Analysis of the Nature of Smart Contracts in the Legal Systems of Iran and the United States of America

Amal Solimani, Maryam Eskandari

Comparative Analysis of the Crime of Aggressive Possession of Movable Property in Iranian and English Law:

Principles, Elements and Enforcement Guarantees

Amir Mohammad Mahrokh, Saeid Babaei

Peace Within Iran's Laws, a Comparative Analysis with Other Ways of Dispute Resolution

Mohammadbagher Parsa Pour, Azam Lotfi Neyestanek

Legal Effects and Consequences of Invoking the Rule of Necessity in International Law

Sayyed Mohammad Pedram Bathaei

Analysis of Crimes Related to Speculation Iranian and French Criminal Law

Vahid Kioumars

Comparative Study of Damage Caused by Damage in Iranian Law and International Sale of Goods Convention

Amirmohammad Tavakoli, Setayesh Haj Rajabali Tehrani

A Comparative Analysis of Unilateral Sanctions and Security Council Sanctions: Legal Analysis and Extraterritorial Implications

Sayyed Foad Alavi, Ali Taghi Zadeh, Mohammad Javad Ghasabi Fard

Crimes and Accidents Arising from Work in Iranian and French Law

Sima Soudagar

The Legal Status of the Use of Chemical Weapons by Iraq Against Iran from the Perspective of International Law

Sara Farzadi Mehr, Mojtaba Nazif, Qasim Moghadamian, Esmaeil Amouri

Criminal Policy Alternatives to Imprisonment in Crimes of the United States Armed Forces

Amirhasan Abolhasani, Sayyed Yahya Alavi, Elham Zare

Contract for the Carriage of Goods in the Legal Systems of Iran and France

Mahshid Sadat Tabaei, Fahimeh Taherloo

Establishing Rules of Artificial Intelligence in Combating Money Laundering and Asset Recovery

Ali Moyed Ahmadi, Amirreza Mahmoudi

Ownership of Mars from the Perspective of the 1967 Outer Space Treaty: Legal Analysis of Conflicts and Solutions

Mahdi Gharedaqui

Analysis of the Iranian Legislator's Criminal Policy Against Terrorist Crimes: Challenges and Solutions

Mostafa Rezaei

Conflict of Principles Governing Urban Lands with Property Rights in the Iranian Legal System

Sayyed Mohammadbagher Haghighyeghi, Farzin Yazdan Panah, Hamidreza Konari Zhadeh

A Jurisprudential-Legal Analysis of the Non-Enforceability of the Wife's Right to Divorce Clause in Marriage Contracts

Vahid Parsaei Daadras

The Position of Contract Interpretation in the Iranian Legal System

Aslan Alizadeh, Esmaeil Hoseini

Implementing the Decisions of the Court of Arbitration for Sport at the National Level

Sepideh Ahmadian Fard

Compensation for Personal Loss in Quasi-Crimes and its Examples in Criminal Laws: A Legal and Judicial Review

Meysam Hasani Zadeh

A Jurisprudential and Legal Study of Artificial Insemination in Iran

Fatemeh Moezzi, Hanieh Akbari, Hadi Rousta